

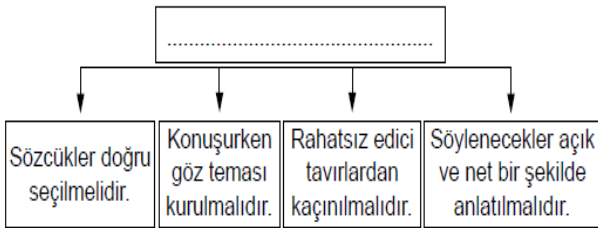
1.

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısrarlarımda;
Dokunabilir misiniz
Gözyaşlarıma, ellerinizle?
Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce
Bir yer var, biliyorum;
Her şeyi söylemek mümkün,
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;
Anlatamıyorum.
(Bütün Şiirleri / Orhan Veli Kanık)

Verilen şiirde şair, aşağıdaki durumlardan hangisinden yakınmaktadır?

- A) Empati kuramadığından
- B) Derdini dile getiremediğinden
- C) Sürekli insanlara öğüt verdiğinden
- D) Beden dilini iyi biçimde kullandığından

2.

Yukarıdaki diyagramda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ben Dili Kullanmanın Yararları
- B) Olumsuz İletişimin Sonuçları
- C) İyi Bir Konuşmada Dikkat Edilecek Hususlar
- D) Etkili Dinleyicinin Özellikleri

3. Osmanlı Devleti yeni fethettiği topraklarda yaşayan Hristiyan halka adaletli ve hoşgörülü davranmıştır. Çarşıda, pazarda, sokakta her yerde Müslüman gayrimüslim ayrımı yapılmadan hoşgörü ve adalet içinde bir yönetim sergilemiştir.

Yukarıda anlatılanlara göre Osmanlı Devleti'nin Hristiyan halka karşı hoşgörülü ve adaletli davranması hangi kavram ile ifade edilmektedir?

- A) İskân Politikası
- B) İstimalet Politikası
- C) Millet Sistemi
- D) Tımar Sistemi

4. Fatih Sultan Mehmet de diğer padişahlar gibi İstanbul'u fethetmeyi hedefliyordu. İstanbul'un fethini devletin gelişmesi için önemli bir adım olarak görüyordu. Bunun için ilk önce I. Bayezid'in yaptırdığı Anadolu Hisarı'nın karşısına Rumeli Hisarı'nı yaptırdı. Bu iki hisar, boğazın iki tarafında ve iki yakanın birbirine en yaklaştığı yerdeydi. Bu hisarların yapılma amaçları, boğazdan geçişi kontrol ederek Bizans'a deniz yoluyla gelebilecek yardımları önlemektir. İstanbul'un şimdiye kadar fethedilememesinin önemli bir nedeni, şehrin kalın ve güçlü surlarla çevrili olmasıydı. Fatih Sultan Mehmet, bu surları geçebilmek için o zamanda kullanılanlardan çok daha büyük toplar, mancınıklar ve havan topları yaptırdı. Yapılan topların çizimlerini Fatih Sultan Mehmet bizzat kendisi hazırladı.

Verilen anlatımda altı çizili ifadelerden hareketle, Fatih Sultan Mehmet'in hangi alanlara hâkim olduğu söylenebilir?

- A) Bilim ve mühendislik
- B) Coğrafya
- C) Tarih
- D) Dil bilimi

5.

- 1846 yılında Jandarma Teşkilatının kurulması
- 1863 yılında Ziraat Bankası'nın kurulması
- 1870 yılında Posta ve Telgraf Müdürlüğü'nün kurulması

Osmanlı Devleti'nde açılan bu kurumlara bakılarak aşağıdaki alanlardan hangisinde çalışmalar yapıldığı söylenemez?

- A) Haberleşme
- B) Güvenlik
- C) Sanat
- D) Ekonomi

6. Pardoe isimli kadın seyyah ziyaret ettiği Osmanlı konaklarında zengin Türk sofralarında ağırlanmıştır. Bir yemek davetine ilişkin olarak şunları aktarmıştır:

"...Biraz önce sözünü ettiğim evin hanımefendisinin, sık sık 'Buyurunuz efendim! Hoş geldiniz! Buyurunuz!' diyerek hiç durmadan insanı yemeğe yönelten sözleri karşısında, küçük tabaklardaki yiyeceklerden (iftarlıklar) idareyle yiyebildiğim kadar yedikten sonra, pirinçle karışık pişmiş balık geldi..."

"...En son gelen pilavla, yemek sona erdi. Bu yemeklerin hepsinden birer parça tatmak zorunda kaldım..." (Pardoe, 1997: 31-32)."

Verilen anlatımda Osmanlı toplumunun hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Tutuculuk
- B) Misafirperverlik
- C) Çalışkanlık
- D) Dine bağlılık

7. Sanayinin ve iş imkanlarının fazla olduğu yerlere göç yaşanır ve bu durum da nüfusun dengesiz dağılmasına neden olabilir. Nüfusun dengesiz dağılımı bir takım sonuçlar doğurmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi nüfusun dengesiz dağılışının sonuçlarından biri değildir?

- A) Hava ve su kirliliğinin yaşanması
- B) Altyapı hizmetlerinin yetersizliği
- C) Tarım arazilerinin daralması
- D) Gecekondulaşmanın artması

8.

Ülkemizde göç alan yerlerin başlıca özellikleri; yüzey şekilleri ve iklim koşullarının elverişli; tarım, sanayi ve ticaretin gelişmiş olmasıdır. Göç veren yerin ise işsizlik oranı yüksek, tarım alanları dar, engebe ve yükselti fazla, yağış ise azdır.

Zeynep'in yukarıda verdiği bilgede aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

- A) Yağışın az olduğu yerler göç verir mi?
- B) Yaz döneminde en fazla göç alan coğrafi bölgemiz hangisidir?
- C) Göç alan yerlerde ne gibi çekici faktörler vardır?
- D) Göç veren yerlerde yaşanan temel sorunlar nelerdir?

9. İslam dünyasında astronomi çalışmaları diğer ilimlere göre daha erken bir dönemde başlamış ve daha hızlı ilerlemiştir. Bunun sebeplerinden biri ibadet vakitlerini hassas bir şekilde tespit edebilme ihtiyacıdır.

Verilen bilgede İslam dünyasının astronomi alanında daha gelişmiş olmasının nedeni ile aşağıdakilerden hangisi arasında bir ilişkilendirme yapılmıştır?

- A) Dini
- B) Siyasi
- C) Ekonomik
- D) Kültürel

10. Kâtip Çelebi, Batı'daki bilimsel gelişmeleri izleyip pek çok tercüme yapmıştır. 1648'de yazdığı Cihannümâ Osmanlı Devleti'nin üç kıtadaki konumu, şehir ve kasabaları hakkında bilgiler içeren ilk ve tek sistematik coğrafya kitabıdır. 1645'te yazmaya başladığı "Deniz Seferleri Hakkında Büyük Hediye" adlı eserinde Osmanlı Devleti'nin tarihçesi, Osmanlı donanmasının tersane ve bahriye örgütünün işleyişini, kaptan-ı deryâların, yaşam öykülerini, denizlerde uğranılan başarısızlıkları giderme yolunda öğütlerini sıralamıştır.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kâtip Çelebi, çalışmalarını çeşitli araştırmalar sonucu ortaya koymuştur.
- B) Osmanlı donanmasının denizlerde daha başarılı olması için çeşitli önerilerde bulunmuştur.
- C) Tamamladığı eserler Batı ülkeleri tarafından tercüme edilmiştir.
- D) Coğrafya bilimi ve denizcilik alanında çalışmaları vardır.

11.

"Benden önceki düşünürlerin fizik alanında söylediklerinden farklı şeyler yazmıştım. Beni kıskananlar, devletimizin yöneticisine bu durumu bildirdiler. O, beni cezalandırmak yerine bana ödülleri verdi ve bu çalışmalarımı bana destek olacağını söyledi. Bu sayede çalışmalarımı daha rahat sürdürmeye başladım."

Bir bilim insanının yukarıdaki sözlerinden hareket ederek aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Özgür düşünce ortamı, bilimsel hayatın gelişmesine katkı sağlar.
- B) Önyargılar, bilimsel düşünceyi geliştirir.
- C) Skolastik düşünce, bilimsel gelişmeleri güçlendiren en önemli unsurdur.
- D) Bilimsel araştırmalarda para en önemli faktördür.

12. Avrupa'da 18. yüzyılda kuyruklu yıldızların dışında 5 yeni gök cisim keşfedilmiştir. 19. yüzyılda bilinen cisimlerin sayısı artmış ve yüzlerce asteroid (küçük gezegen) keşfedilmiştir.

Bu çalışmalar aşağıdaki bilim alanlarından hangisindeki bilimsel birikime katkı sağlamıştır?

- A) Astronomi
- B) Kimya
- C) Sosyoloji
- D) Arkeoloji

13. İlk çağlarda tarımsal üretime başlayan insanlar zamanla yetiştirdikleri ürünlerin çeşidini ve miktarını artırmışlardır. Bu artışlar insanların hem seçeneklerinin hem de tüketim miktarlarının artmasını sağlamıştır. Ancak toprak kullanımındaki becerilerin de gün geçtikçe artmaya başlaması üretilen ürünlerin fazlalaşması ve tüketilememesine neden olmuştur. Bu durumda ülke içinde tüketilmeyen ürünler başka ülkelere satılmaya başlanmış ve karşılığında mal veya para alınmıştır.

Parçaya göre, aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) İnsanların bilinçsizce yaptıkları tarım faaliyetleri arazileri kuraklaştırmıştır.
- B) Tarımsal faaliyetler beraberinde ticari faaliyetleri de ortaya çıkarmıştır.
- C) Tarım ürünlerindeki fazlalık yeni toplumsal sınıflar doğurmuştur.
- D) Tarımsal üretim insanların devletler kurmaları için kaynak sağlamıştır.

14. Osmanlı Devleti, Tımar sistemi ile bir kısım asker ve devlet görevlilerine belirli bölgelerden vergi kaynaklarını tahsis etmiş ve buna karşılık onlardan devlet için hizmet beklemiştir. Bu sistem içindeki dirlik sahipleri, bulundukları bölgenin güvenliğini sağlayarak, dirliklerinin geliri oranında asker besliyor, savaş zamanında ise savaşa katılıyorlardı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Tımar sisteminin sonuçlarından bir olduğu söylenemez?

- A) Toprağa bağlı sürekli bir ordu oluşturulmuştur.
- B) Tımar sistemi Osmanlı Devleti'nin merkezi otoritesini zayıflatmıştır.
- C) Tımar sisteminin uygulandığı yerlerde asayiş sağlanmıştır.
- D) Hazine giderleri azalmıştır

15. Medeniyet mirası olan vakıflar, insanların özünde var olan iyiliğin dışı yansımasıdır. Topluma kalıcı eserler bırakmak ve insanlığa faydalı olmak, vakıfların kuruluş gayesidir. Vakfetmek; kardeşlik, paylaşma ve şefkat gibi duyguların çoğalmasını sağlar. Birlik ve beraberlik duygularını güçlendirir.

Verilen bilgilere göre, vakıflarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Yardımlaşma ve dayanışma duygusunun güzel bir örneğidir.
- B) Yapılan hizmetler karşılıklılık esasına dayanmamaktadır.
- C) Vakıflar sadece insanlara hizmet vermek için kurulmuştur.
- D) İnsanlar arasında birlik ve beraberlik duygularını güçlendirmeye çalışır.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	C	B	A	C	B	C	B	A	C
11	12	13	14	15					
A	A	B	B	C					

EBA ve İl MEM testlerinden derlenmiştir...